

Налог за третман

Изјава за правата

Оваа книшка ви е дадена затоа што за вас е издаден налог за третман (Treatment Order). Книшката содржи информации за налози за третман и за вашите права согласно *Законот за ментално здравје од 2014 година*. Член на тимот што ви укажува третман ќе разговара со вас за овие информации и ќе одговори на вашите прашања.

Ако имате прашања во врска со овие информации или за вашите права, побарајте некој да ви објасни. Тоа може да биде член на тимот што ви укажува третман, ваш пријател, член на семејството, правник, застапник или посетител од заедницата.

Оваа книшка е на располагање на интернет на: www.health.vic.gov.au/mentalhealth

Што е налог за третман?

Налог за третман донесува Трибуналот за ментално здравје (Mental Health Tribunal).

Пред да биде издаден налог за третман, претходно мора да сте имале третман врз основа на привремен налог за третман (Temporary Treatment Order).

Налогот за третман му дозволува на психијатрот да ви укаже задолжителен третман за ментална болест.

„Задолжителен третман“ (compulsory treatment) значи дека психијатар може да ви укаже третман за ментална болест, дури и ако не го сакате тоа.

Психијатар е доктор кој знае многу за тоа како да им се помогне на луѓе со ментална болест. Психијатрот на кој му е дозволено да укажува задолжителен третман се вика **‘овластен психијатар’** (authorised psychiatrist).

Постојат два вида налози за третман:

- Налог за третман како внатрешен пациент (Inpatient Treatment Order)
- Налог за третман како надворешен пациент (Community Treatment Order).

Налог за третман како внатрешен пациент

Налог за третман како внатрешен пациент значи дека треба да останете во болница заради третман за ментална болест, дури и ако не го сакате тоа.

Налог за третман како внатрешен пациент може да важи:

- до шест (6) месеци, ако сте полнолетен или полнолетна
- до три (3) месеци, ако сте помлади од 18 години.

Трибуналот за ментално здравје ќе одлучи колку долго ќе важи налогот за третман како внатрешен пациент.

Налог за третман како надворешен пациент

Налог за третман како надворешен пациент значи дека може да се лекувате од ментална болест додека живеете дома.

Налог за третман како надворешен пациент може да важи:

- до дванаесет (12) месеци, ако сте полнолетен или полнолетна
- до три (3) месеци, ако сте помлади од 18 години.

Трибуналот за ментално здравје ќе одлучи колку долго ќе важи налогот за третман како надворешен пациент.

Зошто ми е издаден налог за третман?

Вам ви треба неодложен третман за ментална болест за да се спречи:

- влошување на болеста
- да бидете сериозно повредени или вие сериозно да повредите некој друг.

Третман за ментална болест

Ако ви е издаден налог за третман, вие мора да добиете третман за ментална болест.

Вие може да донесувате одлуки за вашиот третман за ментална болест. Психијатар мора да разговара со вас за тоа каков третман за ментална болест би сакале да ви се укаже.

Ако прифатите да ви се укаже третман, тоа се вика **„информирана согласност“** (informed consent).

За да дадете информирана согласност за третман, вие мора да бидете способни:

- да ги **разберете** дадените информации за третманот
- да ги **запаметите** дадените информации за третманот
- да ги **користите или проценувате** информациите за третманот
- да ја **соопштите** вашата одлука за третманот.

Психијатар или друг член на тимот што ви укажува третман ќе ви помогне да донесувате одлуки за вашиот третман за ментална болест.

За да ви помогне да донесете одлука за вашиот третман, психијатрот мора:

- да ви даде доволно информации што ќе ви помогнат да донесете одлука за вашиот третман
- да ви даде време да размислите пред да донесете одлука
- да ви рече како третманот ќе помогне да ви биде подобро
- да ви рече кои други третмани може да помогнат да ви биде подобро
- да ви рече за сите придружни појави (side-effects), непријатности или ризици од третманот или за други третмани.

На психијатрот може да му поставите било кое прашање за вашиот третман. Психијатрот мора да одговори на вашите прашања на начин што најдобро ќе го разберете.

Во донесувањето одлуки за вашиот третман за ментална болест исто така може да помогнат други луѓе, како што се:

- член на семејството
- вашето номинирано лице
- старател
- негувател
- застапник за ментално здравје (mental health advocate).

Што ако не сакам третман или не можам да одлучам?

Психијатар ќе одлучи за вашиот третман ако:

- не го прифаќате третманот за кој психијатрот мисли дека ќе помогне да ви биде подобро
- не можете да се одлучите за вашиот третман кога треба да се донесе одлука.

Ако не можете да одлучите за вашиот третман, психијатрот ќе ве сослуша каков третман би сакале да ви се укаже.

Психијатар ќе ја разгледа вашата однапред дадена изјава, ако ја имате.

Однапред дадената изјава ја пишувате вие. Во неа се наведува каков третман би сакале да ви се укаже кога не ви е добро.

Психијатрот исто така ќе сослуша што за вашиот третман имаат да кажат некои други луѓе кои ве познаваат:

- вашето номинирано лице (nominated person)
- старател (guardian)
- негувател (carer), ако одлуката за третман директно ќе влијае на негувателот или на улогата на негувателот
- родител, ако сте помлади од 16 години
- секретарот на Министерството за хумани служби, ако за вас е издаден налог за старателство од страна на секретарот (custody to Secretary order) или налог секретарот да ви биде старател (guardianship to Secretary order).

Психијатрот исто така ќе разгледа секое второ мислење за вашиот третман за ментална болест, што му било дадено.

Психијатрот исто така ќе размисли какво ќе биде влијанието врз вашето ментално здравје ако не се лекувате.

Дури и ако сега не можете да донесете одлука за вашиот третман за ментална болест, можеби ќе бидете способни одлука да донесете подоцна.

Расправа во Трибунал за ментално здравје

Трибуналот за ментално здравје (Mental Health Tribunal) ќе одлучи дали ви треба задолжителен третман (compulsory treatment) за ментална болест.

Трибуналот е независна организација.

Трибуналот има претседател и голем број членови кои работат ширум Викторија. Постојат четири групи членови:

- правници
- психијатри
- доктори
- членови на заедницата, кои имаат познавања за ментални болести.

Трибуналот ќе одржи расправа ако психијатрот смета дека ви е потребен задолжителен третман.

Во расправата на трибуналот ќе учествува група од три (3) члена на трибуналот:

- правник
- психијатар или доктор
- член на заедницата.

Трибуналот ќе сослуша што имате да кажете за тоа дали ви треба задолжителен третман за ментална болест.

Трибуналот исто така ќе ја разгледа вашата однапред дадена изјава, ако ја имате.

Трибуналот исто така ќе слушне од други луѓе кои ве познаваат што тие имаат да кажат дали ви треба задолжителен третман за ментална болест:

- овластениот психијатар
- вашето номинирано лице
- старател
- негувател, ако одлуката директно ќе влијае на негувателот или на улогата на негувателот
- родител, ако сте помлади од 16 години
- секретарот на Министерството за хумани служби, ако за вас е издаден налог за надзор од страна на секретарот или налог секретарот да биде ваш старател.
- секое друго лице кое би сакало да дојде за да ви помогне на расправата.

Расправата ќе се одржи или во болницата во која се лекувате или во клиника во заедницата.

Понекогаш расправата ќе биде преку видео-линк.

Имате право да дојдете на расправата и да добиете поддршка од било кој по ваш избор.

Може да побарате помош од правник за да се подготвите за расправата во трибуналот.

Правникот исто така може да ви помогне на расправата да го кажете своето мислење за тоа дали ви треба задолжителен третман.

Доктор, медицинска сестра, психијатар или друг член на тимот што ви укажува третман мора да ви помогне да стапите во контакт со некого кој вие би сакале да ви помогне на расправата.

Достапност на информации за расправа во Трибуналот за ментално здравје

Имате право да ги видите сите документи што за вас ги чува службата за ментално здравје.

„Служба за ментално здравје“ е болницата или клиника во заедницата каде се лекувате од ментална болест.

Може да ги разгледате тие документи за да се подготвите за расправата во Трибуналот за ментално здравје.

Психијатар мора да ви дозволи да ги разгледате документите најмалку 48 часа пред расправата во Трибуналот.

Психијатар или друг член на тимот што ви укажува третман може да ви помогне да ги разгледате документите за вашиот третман за ментална болест.

За да ги разгледате документите исто така може да побарате помош од правник или од било кое друго лице по ваш избор.

Барање за неоткривање на информации

Психијатар може да побара од Трибуналот да ве спречи да видите некој документ за вашиот третман за ментална болест. Тоа се вика **„барање за неоткривање“** (application for non-disclosure).

Психијатар може да ве спречи да видите некој документ само ако трибуналот така одлучи.

Трибуналот може да ве спречи да видите некој документ за вашиот третман во врска со менталното здравје само ако информациите во документот:

- може сериозно да ви наштетат
- може сериозно да наштетат на некое друго лице.

Барање до Трибуналот за ментално здравје да го запре вашиот привремен налог за третман

Во секое време може да побарате од Трибуналот за ментално здравје да го запре вашиот привремен налог за третман. Тоа се вика **„барање за повлекување“** (application for revocation).

Трибуналот ќе одржи расправа за да одлучи дали ви треба задолжителен третман за ментална болест.

Може да барате од трибуналот да ви даде писмено образложение на одлуката. Барањето за образложение обично треба да се поднесе во рок од 20 работни дена од донесувањето на одлуката.

Доктор, медицинска сестра, психијатар или друг член на тимот што ви укажува третман мора да ви помогне да стапите во контакт со трибуналот.

Помош за воспоставување на контакт со Трибуналот за ментално здравје може да побарате и од член на семејството, од негувател или било кое друго лице по ваш избор.

Отсуство

Може да побарате од психијатар да ви даде краткотрајно отсуство од болница. Отсуството може да биде за третман или медицинско лекување, или за посета на семејството или пријатели, или за други цели.

Ако сакате да користите отсуство, треба да разговарате со психијатар, доктор, медицинска сестра или друг член на тимот што ви укажува третман.

Помош при барањето отсуство исто така може да добиете од:

- член на семејството
- вашето номинирано лице
- старател
- негувател
- било кое друго лице по ваш избор.

Конечната одлука за барањето отсуство ќе ја донесе вашиот психијатар.

Барање против префрлување во друга болница

Вие може да бидете префрлени во друга болница за да добиете задолжителен третман за ментална болест.

Ќе бидете префрлени само ако вашиот психијатар мисли дека е тоа неопходно за вашиот третман за ментална болест.

Понекогаш главниот психијатар може да му одреди на вашиот психијатар вашиот третман да го префрли на друго место.

Ако не сакате да бидете префрлени, треба да разговарате со вашиот психијатар.

Исто така може да побарате од Трибуналот за ментално здравје да го спречи префрлувањето.

Трибуналот ќе организира расправа за да слушне од вас зошто не сакате да бидете префрлени.

Трибуналот исто така ќе сослуша некои луѓе кои ве познаваат што имаат да кажат за префрлувањето:

- вашето номинирано лице
- старател
- негувател, ако одлуката за префрлување директно ќе влијае на негувателот или на улогата на негувателот
- родител, ако сте помлади од 16 години
- секретарот на Министерството за хумани служби, ако за вас е издаден налог за старателство од страна на секретарот или налог секретарот да ви биде старател.

Трибуналот ќе одлучи дали треба да бидете префрлени во друга болница.

Ако пред расправата во Трибуналот ве префрлиле во друга болница, Трибуналот ќе одлучи дали треба да бидете вратени во службата за ментално здравје каде што претходно сте биле лекувани.

Интервенции за ограничување (изолација и телесно ограничување)

„Интервенции за ограничување“ (restrictive interventions) е друго име за „изолација“ (seclusion) и „телесно ограничување“ (bodily restraint).

Изолација

„Изолација“ е кога некој се држи сам во соба и не може да ја отвори вратата или прозорците.

Изолација може да се примени само ако е потребно лицето или други луѓе да се заштитат од непосредна и сериозна опасност.

„Непосредно“ е друг начин да се каже „многу скоро“.

Изолацијата мора веднаш да биде прекината ако повеќе не постојат причините поради кои лицето е ставено во изолација.

Изолација може да се примени само кога сите други начини за спречување на сериозна опасност:

- биле испробани
- се смета дека нема да помогнат да се спречи сериозна опасност.

Ако некој се стави во изолација, психијатрот мора за тоа да им каже на:

- лицето номинирано од лицето што е телесно ограничено
- старател
- негувател, ако изолацијата директно влијае на негувателот или на улогата на негувателот
- родител, ако сте помлади од 16 години
- секретарот на Министерството за хумани служби, ако за вас е издаден налог за старателство од страна на секретарот или налог секретарот да ви биде старател.

Телесно ограничување

„Телесно ограничување“ е кога некој е спречен да се движи наоколу, со тоа што:

- е физички спречен
- со користење на средства како што се ремен, узда (harness) или ќебе.

Ограничување може да се примени само ако е тоа потребно:

- за лицето или други луѓе да се заштитат од непосредна и сериозна опасност
- на лицето да му се укаже третман за ментална болест
- на лицето да му се укаже лекување на медицинска состојба.

Ограничувањето мора веднаш да биде прекинато ако тие причини повеќе не постојат.

Ако врз некого е применето телесно ограничување, психијатрот мора тоа да им го рече на:

- лицето номинирано од лицето што е телесно ограничено
- старател
- негувател, ако телесното ограничување директно влијае на негувателот или на улогата на негувателот
- родител, ако сте помлади од 16 години
- секретарот на Министерството за хумани служби, ако за вас е издаден налог за старателство од страна на секретарот или налог секретарот да ви биде старател.

Што се случува ако бидам ставен во изолација или телесно ограничување?

Ако сте ставени во изолација или во телесно ограничување:

- мора да ви се дадат храна и вода кога ќе побарате
- мора да ви бидат дадени кебиња, перници и постелнина
- мора да ви биде дадена облека
- мора да ви биде овозможено да користите нужник
- мора да ви биде овозможено да се миете.

Ако сте ставени во изолација или во телесно ограничување:

- доктор или медицинска сестра мора да проверува барем секои 15 минути, за да види дали сте добро
- психијатар или доктор мора да ве прегледува најмалку на секои четири (4) часа, за да обезбеди дека сте добро.

Ако сте ставени во телесно ограничување, доктор или медицинска сестра мора постојано да ве надгледува за да обезбеди дека сте добро.

Овластување

„Овластување“ значи некому да му се даде дозвола да направи нешто.

Психијатар, доктор или медицинска сестра мора да даде дозвола за користење на интервенција за ограничување.

Интервенцијата за ограничување мора да биде веднаш запрена кога повеќе не постојат причини за нејзино користење.

Ваши права

Вие имате право да добиете поддршка

Помош може да побарате од член на семејството, од негувател или од било кое друго лице по ваш избор.

Помош може да побарате и од некој што го зборува вашиот јазик.

Доктор, медицинска сестра или друг член на тимот што ви укажува третман мора да ви помогне да стапите во контакт со некого кој сакате да ви помогне.

Вие имате право да комуницирате со било кој по ваш избор

Додека сте во болница, имате право да комуницирате со било кој по ваш избор.

Вие можете да телефонирате во приватност.

Вашата пошта нема да биде отворана.

Доктор, медицинска сестра, психијатар или друг член на тимот што ви укажува третман мора да ви помогне да комуницирате со било кое лице.

Психијатар може да ве спречи да комуницирате со друго лице, ако е тоа неопходно за да се заштитат здравјето, безбедноста или добросостојбата на вас или на некое друго лице.

Психијатар не може да ве спречи да комуницирате со:

- правник
- началникот за жалби во врска со менталното здравје (Mental Health Complaints Commissioner)
- Трибуналот за ментално здравје
- главниот психијатар
- посетител од заедницата.

Вие може да кажете ако мислите дека нешто не било во ред со вашиот третман

Може да поднесете жалба во врска со услугите за ментално здравје што ви се укажани.

За вашата жалба може да разговарате со тимот што ви укажува третман или со болничкиот персонал. Исто така може да разговарате со началникот за жалби во врска со ментално здравје или со некој од канцеларијата на началникот.

Началникот за жалби во врска со менталното здравје е независна организација која обезбедува службите за ментално здравје да работат правилно.

Началникот обезбедува сите процени и лекувања да бидат во согласност со законот.

Ако не сте задоволни со процената за вас и со третманот, може да разговарате со началникот или со некој од канцеларијата на началникот.

Психијатар, доктор, медицинска сестра или друг член на тимот што ви укажува третман мора да ви помогне да разговарате со началникот.

Исто така може да побарате од член на семејството, негувател или од било кое друго лице по ваш избор да ви помогне да разговарате со началникот.

Податоците за контакт со канцеларијата на началникот за жалби во врска со менталното здравје се наведени на крајот од книшкава.

Однапред дадена изјава

Во **однапред дадената изјава** (advance statement) се наведува каков третман би сакале да ви се укаже кога не ви е добро.

Однапред дадена изјава може да направите во секое време, ако:

- разбирате што е однапред дадена изјава
- разбирате што значи да се направи однапред дадена изјава.

Однапред дадена изјава може да направите:

- со тоа што ќе ја составите
- ќе ја потпишете.

Тој документ исто така мора да го потпише сведок.

„Сведок“ може да биде психијатар, доктор, медицинска сестра или друг член на тимот што ви укажува третман, правник или некое друго лице.

Сведокот мора да наведе:

- дека разбирате што е однапред дадена изјава
- дека разбирате што значи да се направи однапред дадена изјава.

Ако им побарате помош, психијатар, доктор, медицинска сестра или друг член на тимот што ви укажува третман може да ви помогне да направите однапред дадена изјава.

Помош може да побарате и од било кое друго лице по ваш избор.

Избор на номинирано лице

Вие може во секое време да побарате од некого да биде ваше номинирано лице.

„Номинирано лице“ е некој кого вие сте го одбрале да се грижи за вас ако треба да ви се укаже задолжителен третман.

Ваше номинирано лице може да биде:

- член на семејството
- негувател
- партнер
- кој и да е по ваш избор.

Вашето номинирано лице добива многу информации за вашиот третман за ментална болест.

Поради тоа, треба да одберете некој кој добро ве познава и во кого може да имате доверба.

Тоа лице треба да прифати да биде ваше номинирано лице.

Може да одберете номинирано лице ако:

- разбирате што е номинирано лице
- разбирате што значи да се избере номинирано лице

Номинирано лице избирате така што:

- ќе составите писмен документ
- ќе го потпишете документот.

Документот мора да го потпише и сведок.

„Сведок“ може да биде психијатар, доктор, медицинска сестра или друг член на тимот што ви укажува третман, правник или некое друго лице.

Сведокот мора да наведе:

- дека разбирате што е номинирано лице
- дека разбирате што значи да се одбере номинирано лице.

Сведок не може да биде лицето кое сте го одбрале да биде номинирано лице.

Ако им побарате помош, психијатар, доктор, медицинска сестра или друг член на тимот што ви укажува третман може да ви помогне да го одберете вашето номинирано лице.

Вие може да побарате помош и од било кое друго лице по ваш избор.

Второ психијатриско мислење

Второ психијатриско мислење може да побарате во секое време.

Барањето второ психијатриско мислење нема да спречи да ви се укаже задолжителен третман.

Вашиот психијатар и натаму може да ви укажува задолжителен третман додека го чекате второто психијатриско мислење, па дури и откако ќе го добиете извештајот со второ мислење.

„Второ психијатриско мислење“ значи дека ќе ве прегледа друг психијатар и ќе рече ако мисли дека:

- ви треба задолжителен третман за ментална болест
- со кој третман најдобро ќе се лекува вашата ментална болест.

Второ психијатриско мислење може да барате од психијатар кој не работи во болницата во која се лекувате.

Ако им побарате помош, психијатар, доктор, медицинска сестра или друг член на тимот што ви укажува третман мора да ви помогне да добиете второ психијатриско мислење.

Може да побарате и од други луѓе да ви помогнат да добиете второ психијатриско мислење:

- од секое лице кое сакате да ви помогне да добиете второ психијатриско мислење
- од старател
- од родител, ако сте помлади од 16 години
- од секретарот на Министерството за хумани служби, ако за вас е издаден налог за старателство од страна на секретарот или налог секретарот да ви биде старател.

Што ќе направи психијатрот кој дава второ мислење?

Психијатрот кој дава второ мислење ќе сослуша што имате да кажете за тоа:

- дали ви треба задолжителен третман
- каков третман за ментална болест би сакале да ви се укаже.

Психијатрот кој дава второ мислење ќе ја прочита вашата однапред дадена изјава, ако ја имате.

Однапред дадената изјава ја пишувате вие. Во неа се наведува каков третман би сакале да ви се укаже кога не ви е добро.

Психијатрот кој дава второ мислење исто така ќе сослуша што за вашиот третман имаат да кажат некои други луѓе кои ве познаваат.

- вашето номинирано лице (некој што може да го одберете да се грижи за вас ако треба да ви се укаже задолжителен третман)
- старател
- негувател, ако препорачаните промени директно ќе влијаат на негувателот или на улогата на негувателот
- родител, ако сте помлади од 16 години
- секретарот на Министерството за хумани служби, ако за вас е издаден налог за старателство од страна на секретарот или налог секретарот да ви биде старател.

Психијатрот кој дава второ мислење потоа ќе ви даде писмен извештај за тоа што тој или таа мисли за вашиот задолжителен третман.

Психијатрот кој дава второ мислење исто така ќе му даде копија на писмениот извештај на психијатрот што ви укажува третман и на:

- вашето номинирано лице
- старател
- негувател, ако второто мислење директно ќе влијае на негувателот или на улогата на негувателот
- родител, ако сте помлади од 16 години
- секретарот на Министерството за хумани служби, ако за вас е издаден налог за старателство од страна на секретарот или налог секретарот да ви биде старател.

Што ако психијатрот кој дава второ мислење ми препорачи поинаков третман?

Вашиот психијатар треба да го прочита извештајот со второто мислење и да процени дали да го смени вашиот третман.

Тоа се вика „земање предвид“ на извештајот со второ мислење.

Вашиот психијатар не мора да го смени вашиот третман.

Ако вашиот психијатар не го смени вашиот третман, тој или таа:

- мора да каже дека нема да го смени вашиот третман
- мора да каже зошто нема да го смени вашиот третман.

Вашиот психијатар исто така мора да ви каже дека можете да побарате од главниот психијатар да го преразгледа вашиот третман.

Главниот психијатар е повисок психијатар, вработен од Министерството за здравство. Улогата на главниот психијатар е да им помага на давателите на услуги да ги подобрат квалитетот и безбедноста на нивните услуги.

„Ревизија“ (review) значи дека главниот психијатар ќе го разгледа извештајот на психијатарот кој го дал второто мислење. Главниот психијатар потоа ќе рече дали тој или таа мисли дека:

- ви треба задолжителен третман за ментална болест
- со кој третман најдобро ќе се лекува вашата ментална болест.

Ако главниот психијатар смета за потребно, тој или таа може:

- да ве прегледа
- да ја разгледа вашата клиничка документација
- да ја прочита вашата однапред дадена изјава, ако ја имате
- да разговара со овластениот психолог и со друг персонал вклучен во вашиот третман.

Кога одлучува дали да препорача промени на вашиот третман, главниот психијатар може да ги земе предвид мислењата на:

- вашето номинирано лице
- старател
- негувател, ако препорачаните промени директно ќе влијаат на негувателот или на улогата на негувателот
- родител, ако сте помлади од 16 години
- секретарот на Министерството за хумани служби, ако за вас е издаден налог за старателство од страна на секретарот или налог секретарот да ви биде старател.

Главниот психијатар може да му одреди на вашиот психијатар да го смени вашиот задолжителен третман за ментална болест.

За повеќе информации или за да побарате помош

Може да се јавите на:

Трибуналот за ментално здравје (Mental Health Tribunal) е независен трибунал што издава налози за третман (Treatment Orders) и разгледува барања од пациенти за отповикување на привремени налози за третман (Temporary Treatment Orders) или налози за третман (Treatment Orders), барања против префрлување во друга служба за ментално здравје и кој повремено врши ревизија на налозите за пациенти под безбедносен режим (Orders of security patients). Трибуналот исто така разгледува барања за електроконвулзивна терапија и неврохируршки постапки при ментални болести.

Телефон: 9032 3200
Бесплатни повици: 1800 242 703
Факс: 9032 3223
Електронска пошта (email): mht@mht.vic.gov.au
Интернет страница: www.mht.vic.gov.au
Адреса: Mental Health Tribunal
Level 30, 570 Bourke Street
MELBOURNE VIC 3000

Началникот за жалби во врска со менталното здравје (Mental Health Complaints Commissioner) е независно тело за жалби кое може да ви помогне околу било кој проблем или жалба за дадените услуги за ментално здравје.

Бесплатни повици: 1800 246 054
Електронска пошта (email): help@mhcc.vic.gov.au
Интернет страница: www.mhcc.vic.gov.au
Адреса: Mental Health Complaints
Commissioner
Level 26, 570 Bourke Street
MELBOURNE VIC 3000

Victoria Legal Aid дава бесплатни правни информации, упатства и совети во низа правни области. Службата обезбедува правни совети преку посети на мнозинството установи за престој на пациенти со ментални болести во Мелбурн и во голем број такви установи во внатрешноста.

За повеќе информации за законите и за тоа како може да ви помогнеме јавете се на Legal Aid на **1300 792 387**

Повеќе информации има на интернет страницата на Victoria Legal Aid на www.legalaid.vic.gov.au

Правниот центар за ментално здравје (Mental Health Legal Centre) дава бесплатни правни совети секој вторник и четврток навечер од 6.30 до 8.30 часот.

Телефон: 9629 4422

Повеќе информации има на интернет страницата на Правниот центар за ментално здравје на www.communitylaw.org.au/mhlc

Посетители од заедницата (Community Visitors) се луѓе кои ги посетуваат службите за ментално здравје. Тие може да ви помогнат за сите прашања или да побарате помош или да ги решите проблемите во врска со услугите за ментално здравје што ги добивате.

Телефон: 1300 309 337